Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle eläintenpitokieltoa koskevan lainsäädännön muuttamiseksi (HE 130/2026 vp)

Animalia ry kiittää lausuntopyynnöstä. Animalian mielestä on kannatettavaa siirtää eläintenpitokiellon rikkominen rikoslakiin ja muuttaa kiellon rikkominen vankeusuhkaiseksi, jolloin eläintenpitokieltoa voidaan valvoa myös kotirauhan piirissä.

Animalia kannattaa sitä, että eläintenpitokiellon vähimmäiskesto nostetaan perusmuotoisissa teoissa kolmeen vuoteen ja törkeissä tekomuodoissa viiteen vuoteen. Eläintenpitokiellon tarkoitus toteutuu nykyistä paremmin esitettyjen voimassaoloaikojen avulla.

Animalian mielestä olisi kuitenkin syytä täsmentää niitä seikkoja, joiden perusteella kiellon kestoa arvioidaan. Arviointi tulee olemaan haasteellista, koska se kohdistuu eläinsuojelusäädöksiä rikkoneen henkilön tulevan toiminnan arviointiin. Tuomioistuimen kokonaisharkintaa yhdenmukaistaisi, jos kiellon pituuteen vaikuttavia seikkoja olisi täsmennetty.

Pykäläkohtaiset kommentit

Animalian mielestä eläintenpitokiellon muuttamista ja kumoamista koskevaa sääntelyehdotusta on tarpeellinen, mutta tällaisenaan ehdotettu rikoslain § 23 c on kuitenkin riittämätön ja voi vaarantaa eläintenpitokiellon tarkoituksen.

Rikoslain § 23 c:ssä tulisikin olla säännökset myös niistä menettelytavoista, joilla eläintenpitokiellon muuttamista tai kumoamista koskevia olosuhteita arvioidaan. Animalian mielestä on varsin epätodennäköistä, että ne syyt, joiden takia eläintenpitokieltoon määrätty henkilö on katsottu kykenemättömäksi vastaamaan eläinten hoidosta, olisivat olennaisesti muuttuneet kahdessa vuodessa. Erityisen huolestuttavaa tämä on törkeiden eläinsuojelurikosten kohdalla: jos ensin henkilölle määrätään viideksi vuodeksi eläintenpitokielto, jota kahden vuoden jälkeen lyhennettäisiin, toimittaisiin vastoin niitä perusteita, joiden perusteella seuraukseksi törkeästä eläinsuojelurikoksesta on säädetty vähintään viiden vuoden eläintenpitokielto.

Rikoslain § 23 c:hen voitaisiinkin lisätä yhdeksi menettelytavaksi valvontaeläinlääkärin kuuleminen, sillä he pystyvät arvioimaan eläinten hyvinvoinnin kannalta merkityksellisiä seikkoja tuomioistuinta paremmin.

Animalia kannattaa rikoslain § 23:ssa esitettyä rangaistusasteikkoa. On hyvä, että eläintenpitokiellon vähimmäiskesto eläinsuojelurikokseen syyllistymisestä on jatkossa vähintään kolme vuotta ja törkeissä eläinsuojelurikoksissa viisi vuotta.

Helsingissä 16.9.2026

Heidi Kivekäs
toiminnanjohtaja
Animalia ry